

Π Υ Ρ Ε Ο Ε ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ναυαρίνου 8. Τηλ. 3629.769

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1981

ΕΤΟΣ Η', ΠΕΡ. Β', ΑΡ. ΦΥΛ. 59 (96) ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 10

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υπεύθυνος έκδόσεως ΗΛ. ΚΩΝΣΤΑΣ

17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

1914

Εκτός από τούς Βορειοηπειρώτες, πολλοί δλίγοι από τούς άλλους Έλληνες θά θυμούνται και θά αναλογίζονται, ποιά σημασία έχει ή 17 Φεβρουαρίου 1914 στην ιστορία τής 'Ηπείρου, και γενικώτερα στην νεοελληνική ιστορία τών τελευταίων χρόνων.

Βεβαίως, ό χρόνος μέ την ακατάλυτη δύναμή του, παρασύρει στη λήθη πρόσωπα και γεγονότα, γιατί, όπως θαυμάσια τόν απεικονίζει στους αριστουργηματικούς του στίχους ό έθνικός ποιητής 'Ανδρέας Κάλβος

από την στάμναν χύνει
τά ρεύματα τής λήθης
και τὰ πάντα αφανίζει
χάνονται οί πόλεις, χάνονται
βασίλεια κ' έθνη.

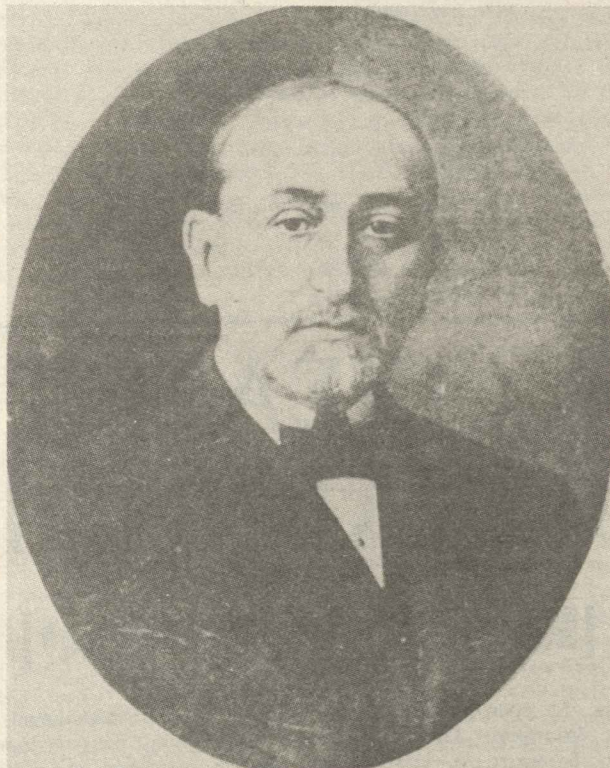
Όμως ή ιστορική μνήμη αντιστέκεται στη δύναμή του. 'Η έθνική μνήμη έχει ιερών χρέος νά χύνη λαμπρόν φώς στα έργα τὰ ένδοξα και θαυμαστά, πού έδημιούργησαν οί πρόγονοι, οί πατέρες και νά τὰ προβάλλη στις μεταγενέστερες γενεές. 'Ο 'Ηρόδοτος τούτο τονίζει ιδιαίτερα στον πρόλογο τής ιστορίας του: «ώς μήτε τὰ γενόμενα έξ ανθρώπων τῷ χρόνῳ έξίτηλα γένηται, μήτε έργα μεγάλα τε και θαυμαστά άκλεά γένηται».

Αυτή λοιπόν ή ιστορική μνήμη μάς καλεί ν' αναλογισθούμε την σημασία τής 17 Φεβρουαρίου 1914, πού ή θέληση, ή τόλμη κι ή πίστη στο ιδανικό τής λευτεριάς ένός κατατρεγμένου λαού, από τή σκληρή κι άδικη άπόφαση τών ισχυρών τής Γής, νά τού επιβάλουν τὰ δεσμά τής σκλαβιάς, στάθηκαν εμπόδιον άνυπέρβλητο μπροστά στην άδικία.

Οί νικηφόροι πόλεμοι τού 1912 - 13 χάρισαν τή λευτεριά στους σκλαβωμένους Έλληνες τής Μακεδονίας, τής 'Ηπείρου και τών νήσων τού Αιγαίου. Ποταμοί τιμίου ελληνικού αίματος έβαψαν τὰ βουνά, τς κοιλάδες και τς χαράδρες τής βορείου 'Ελλάδος, για νά φύγη ό κατακτητής, πού πεντακόσια όλόκληρα χρόνια, σαν βραχνάς επέζε τὰ στήθη τους. Τά νικηφόρα ελληνικά στρατεύματα προχωρούν άκάθεκτα στο δρόμο για τήν Αδώνα και τό Μπεράτι, όταν δυο μεγάλες αυτοκρατορίες, για νά υποστηρίξουν τὰ ιμπεριαλιστικά τους σχέδια, έστειλαν νότα στον τότε πρωθυπουργό 'Ελ. Βενιζέλο, νά σταματήσει ό ελληνικός στρατός τήν προέλασή του στον ήπειρωτικό βορρά. 'Αρνησις, έσήμαινε πόλεμο.

'Η ελληνική κυβέρνηση συμμορφώνεται.

Όταν όμως τέλειωσαν οί δυο Βαλκανικοί πόλεμοι, στις 8 Αυγούστου 1913, ή πρεσβευτική διάσκεψη τού Λονδίνου καθώριζε τὰ νότια σύνορα τής 'Αλβανίας μέ τέτοιο τρόπο, πού

Ό Πρόεδρος τής Αυτόνομου Κυβερνήσεως 'Ηπείρου
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ

ή Χιμάρα, τó 'Αργυρόκαστρο, ή Πρεμετή κι ή Κορυτσά περιελαμβάνοντο στην 'Αλβανία. Και λίγο αργότερα ή Διεθνής 'Επιτροπή, πού είχε σταλή στη Β. 'Ηπειρο, νά εξετάση τó έθνικό φρόνημα τών κατοίκων, έβγαλε στις 17 Δεκεμβρίου 1913 τήν άπόφασή της, γνωστή ως «πρωτόκολλον τής Φλωρεντίας». Μέ τó έπαίσχυντο αυτό πρωτόκολλο ή Βόρειος 'Ηπειρος παρεχωρείτο στην 'Αλβανία.

Οί Βορειοηπειρώτες μπροστά στη μεγάλη αυτή άδικία ξεσηκώνονται, άρματώνονται νά υποστηρίξουν τή λευτεριά τους.

Στις 17 Φεβρουαρίου 1914 ό Γεώργιος Ζωγράφος, από τó Κεστοράτι τής Διούντζης, ύψώνει στο 'Αργυρόκαστρο τή σημαία τής Αυτόνομου 'Ηπείρου και σχηματίζει προσωρινή κυβέρνηση. Ένοπλος άγώνας άρχίζει έναντίον τών 'Αλβανών, πού αναγκάζονται, μέ τή μεσολάβηση τής Διεθνούς 'Επιτροπής 'Ελέγχου, πού βρίσκονταν στην 'Αλβανία, νά ζητή-

σουν άνακωχή. Στις 17 Μαΐου 1914 ύπογράφεται στην Κέρκυρα συμφωνία, μέ τήν όποία παρεχωρείτο αυτόνομο σύστημα στις έπαρχίες Κορυτσάς και 'Αργυροκάστρου.

Έτσι τó δίκαιον εθριάμβευσε. Οί δλίγοι ένίκησαν τούς πολλούς, γιατί ήσαν άποφασισμένοι νά άγωνιστούν για τó ιδανικό τής λευτεριάς.

Ό Βορειοηπειρωτικός 'Αγών τού 1914 άποτελεί μοναδικόν παράδειγμα στη νεώτερη έυρωπαϊκή ιστορία ματαιώσεως άδίκου άποφάσεως τών Μεγ. Δυνάμεων, από μιá φούχτα ήρωικών πατριωτών.

Αυτόν τόν 'Αγώνα και τς θυσίες τών πατέρων μας θυμίζει ή 17 Φεβρουαρίου 1914. Οί νεώτερες γενεές άς διδαχτούν από τή σημασία της, άς προσπαθήσουν νά συνεχίσουν τó έργο τών πατέρων τους, άς μή δειλιούν μπροστά στη σημερινή διεθνή κατάσταση. Ούτε και πρέπει νά άπελπίζονται από τή στάση τής σημερινής ελληνικής πολιτείας, πού έσβησε και τήν ανάμνηση ακόμα τής Βορειοηπειρωτικής πατρίδος από τὰ σχολικά βιβλία.

Οί σύγχρονοι Βορειοηπειρωτικές γενεές, άς τρέφουν ζωντανή τήν έλπίδα τής άπελευθερώσεως τής πατρίδας τους άπ' τόν σκληρό ζυγό, πού τής επιβλήθηκε, γιατί όπως νοθεύει κι ό βάρδος τής Φυλής Κωστής Παλαμάς:

Γνώμες, καρδιές, όσοι 'Έλληνες
ό,τι είστε, μην ξεχνάτε,
δέν είστε από τὰ χέρια σας
μονάχα, όχι. Χρωστάτε
και σέ όσους ήρθαν, πέρασαν
θά 'ρθούν, θά περάσουν.
Κριτές, θά μάς δικάσουν
οί άγέννητοι, οί νεκροί.

Ό Δικέφαλος αετός, σύμβολο τής Αυτόνομου 'Ηπείρου.

ΓΙΑΤΙ ΕΚΛΕΙΣΑΝ ΤΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 2

Χριστιανική Έκκλησία να ζει;

6) "Όταν έγραφε τις έντυπώσεις του ο Β.Γ. δεν άκουσε —τό λαγωνικό αυτό της ντόπιας ιεραποστολής της άθειας— τί γίνεται στην Πολωνία; "Ολος ο κόσμος συγκλονίστηκε από τον αγώνα των Χριστιανών εργατών στη χώρα αυτή. "Ο Β.Γ. δεν είδε τις φωτογραφίες των εργατών, των συγγενών των και των πολιτών του Γκντάνσκ, που προσεύχονταν γονατιστοί έξω από το εργοστάσιο; Δεν είδε τη φωτογραφία του ήγέτη των εργατών της Πολωνίας Λέχ Βαλέσα, να περσιολογείται από τους φωτογράφους και πλήθος πολιτών, καθώς κρατεί στα χέρια του τον Έσταυρωμένο μέσα στα λουλούδια; "Ο Έσταυρωμένος αυτός έδρασε της πύλης των ναυπηγείων του Γκντάνσκ τις ημέρες της απεργίας. Δεν είδε ο Β.Γ. στην εδω τηλεόραση την άμεση απόδοση της Θ. Λειτουργίας, που άρχισε να μεταδίδεται, κατ' απαίτηση των εργατών, σ' όλη την Πολωνία από την Πολωνική τηλεόραση, που ελέγχεται από το Κ.Κ.; Πώς συμβαίνουν όλα αυτά; Φαίνεται πως και στην Πολωνία η επιστήμη βρίσκεται πολύ πίσω... ακόμη! "Αλλιώς δεν εξηγούνται με τη λογική του άθεου συντάκτη του «Ριζοσπάστη» τέτοια... αλλόκοτα φαινόμενα.

"Αλλά πώς να μιλήσει για τέτοιες αλήθειες ο Β.Γ.; Εύκολο τό 'χεις; "Όταν τα γεγονότα δοούν και κρύνουν αυτός που δεν τον συμφέρουν προτιμά να μη τα άκουει γιατί υπάρχει κίνδυνος να κουραθεί. "Όταν οι αλήθειες είναι ολοφάνερες τό καλύτερο που 'χει να κάνει αυτός που τις φοβάται, είναι να μη τις άγγίζει γιατί θά τον κάψουν" θά τον κάνουν κάρβουνο!

Τώρα για τις απαντήσεις που του 'δωσαν «οι Έλληνίδες της μειονότητας» — κι όχι οι Έλληνίδες της Έλληνικής Βορείου Ήπειρου, γιατί κι εδώ παρασιώπη την πεντακάθαρη αλήθεια πως η Β. Ήπειρος είναι από την αλήθεια της Ιστορίας ελληνική — θά λέγαμε στον «Έλληνα» Β.Γ.: Οι Έλληνίδες της Β. Ήπειρου ού 'δωσαν γερό μάχημα εξυπνάδας! Θά 'ταν πολύ άφελεις να μιλήσουν ανοικτά και να πουν τον καύμο που σιγοκαίει χρόνια τώρα μέσα τους, σ' ένα άπεσταλμένο του Κ.Κ.Ε. συνοδευόμενο από άλλους «συντρόφους» της Αλβανίας. Οι Έλληνίδες κι οι Έλληνες της Β. Ήπειρου ξέρουν

να λατρεύουν τον Θεό και χωρίς εκκλησίες...

Στη συνέχεια των έντυπώσεων του από την Αλβανία και ειδικότερα από θέμα «γιατί έκλεισαν τις εκκλησίες» οι Αλβανοί, ο Β. Γεωργίου γράφει πως η

«κατάρρευση των εκκλησιών ξεκίνησε από τα κάτω σαν ένα αίτημα της μαθητικής και φοιτητικής νεολαίας. Και συγκεκριμένα η θρησκεία δεν έχει βαθιές ρίζες στο λαό ή θρησκεία και η εκκλησία δεν έδρασαν ποτέ σαν εθνικός ή ενωτικός παράγοντας, αλλά αντίθετα σαν πηγή διαίρεσης και διχασμού».

Σ' αυτό όμως τό επιχείρημα, που η στρατευμένη άθεια άρέσκειται σε κάθε όμοια περίπτωση και σ' όποιο τόπο εξαπολύει διωγμό κατά της Εκκλησίας του Χριστού να πιπιλίζει σαν καραμέλλα αφήνουμε τους αδελφούς μας της Β. Ήπειρου, που ζουν ανάμεσα μας, διωγμένοι ή φυγάδες από τα πατρογονικά τους εδάφη της, να δώσουν αυτοί την απάντηση. Αυτοί ξέρουν πράγμα, πράγμα, συνθήκες, καταστάσεις και μπορούν να βάλουν τον Β.Γ. στη θέση του. Τέλος ο Β.Γ. γράφει:

«Όλες οι εκκλησίες και τα τζαμιά που είχαν ιστορική αξία διατηρήθηκαν και λειτουργούν σαν μουσεία με τις τοιχογραφίες, τις εικόνες, τα ευλόγια τέμπλα τους, τους μινιάρδες τους, τα γλυπτά τους κι ό,τι δέιο λόγου υπάρχει. Είδα στην Κορυτσά τον παλιό μητροπολιτικό ναό που έχει μετατραπεί σε ένα θαυμάσιο μουσείο. Εκεί επίσης σ' ένα χωριό της Κορυτσάς, έγραφα πως παλιά ο χριστιανός επίσκοπος της Κορυτσάς έδωσε πρώτος τό παράδειγμα ν' άλλαξοπιστήσουν οι χριστιανοί και να τουρκέψουν. — Αποσπέρω τό κάνανε αυτό, μου είπε ο Μιχάλης Ραφαήλ Γκιτάς, ο σεβάσμιος γέροντας στον κάμπο της Μαλικής. Για ποιά χριστιανική πίστη, λοιπόν, μπορούν να μιλήν;

Δεν βρήκε γι' αυτούς τους λόγους σοβαρή αντίσταση ή λαϊκή έξουσία από τους χριστιανούς και μουσουλμάνους παπάδες. Αντίσταθηκε όμως πεισματικά η κεφαλή της καθολικής εκκλησίας. "Ο επίσκοπος Σκόδρας με την υποκίνηση του Βατικανού, πέραςε σε άνοιχτή αντιλαϊκή και άντεθνική δράση. Γι' αυτές τις πράξεις του δικάστηκε, καταδικάστηκε σε θάνατο και

ΟΙ ΑΛΒΑΝΟΙ;

έκτελέστηκε. Μερικοί ακόμα από τό ανωτέρω ιερατείο των καθολικών καταδικάστηκαν σε πολύχρονες φυλακίσεις. "Ο μεγαλύτερος όμως αριθμός των παπάδων και χοτζάδων —χι μονάχα δεν άντέδρασε, αλλά και μπήκε στη δουλειά — στα εργοστάσια, στους συνεταιρισμούς, στη διοίκηση, βασικά σε ευκολότερες δουλειές».

"Εδώ έχουμε δύο κυνικές ομολογίες:

α) Πώς ορισμένοι μόνο ναοί και τζαμιά διατηρούνται ως μνημεία; οι άλλοι, φυσικά, κατεδα-

φύλακισες; ή «σε θάνατο» και.. έκτελέστηκαν! "Αλλά αυτές οι πολύχρονες φυλακίσεις και έκτελέσεις είναι τό άκρο άωτο του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων στη φιλελεύθερη σοσιαλιστική (= κομμουνιστική) δημοκρατία του Έμβερ - Χότζα! Ευχαριστούμε τον Β.Γ. που μάς τό 'πε έτσι... ρεαλιστικά!

"Η Εισιτόρηση των έντυπώσεων του Β.Γ., τελειώνει μ' αυτά τα λόγια:

«Στά Τίρανα, στο καινούργιο μεγάλο πάρκο, είχα την

"Ο ήγέτης των Πολωνών εργατών (εργάτης των ναυπηγείων του Γκντάνσκ) Λέχ Βαλέσα μεταξύ δημοσιογράφων και πολιτών που τον επευφημούν, κρατεί τον Έσταυρωμένο, ο οποίος έδρασε στην πύλη των ναυπηγείων του Γκντάνσκ, στις κρίσιμες ημέρες της απεργίας.

φιστηκαν ή έγιναν αποθήκες ή βελιγνώθηκαν μ' άλλους τρόπους. "Εχει βέβαια και τό στοιχείο της παραχάραξης της αλήθειας ή όμολογία αυτή: Γιατί, ρωτάμε, ποιος «Χριστιανός επίσκοπος έδωσε πρώτος τό παράδειγμα για ν' άλλαξοπιστήσουν οι Χριστιανοί και να τουρκέψουν»; Πότε έγινε τό γεγονός αυτό; "Ομαδικοί εξισλαμισμοί στα μαύρα χρόνια της Τουρκοκρατίας είχαν παρατηρηθεί γιατί ή τυραννία του Τούρκου ήταν άβάσταχτη; ο λαός στέναζε κάτω από τό γιαταγάκι, χωρίς αυτό να σημαίνει πως πλήθος άνδρες, νέοι, γέροι, παιδιά, πλήθος γυναίκες, πλήθος προσοί κ.ά. δεν έχυσαν τό αίμα τους ως Μάρτυρες του Χριστού. Πάντως οι ομαδικοί εξισλαμισμοί σταμάτησαν με τό κήρυγμα του φλογερού ισαποστόλου και έθναποστόλου, αγίου Κοσμά του Αιτωλού.

β) Αντίσταση εναντίον του άθέου μαρξισμού δεν έφερε μόνο ή Καθολική εκκλησία (δηλαδή ή Παπική). Αυτή έκδηλώθηκε πολύ άργά. Αυτοί που έφεραν γενναία αντίσταση και μαρτύρησαν για τον Χριστό ήταν οι "Ορθόδοξοι. Και όπως όρθά γράφει ο Β.Γ., όσοι τόλμησαν ν' άντιδράσουν στον διωγμό κατά της θρησκείας «καταδικάστηκαν σε πολύχρονες

εύκαιρία να μπω σε μία παλιά χωρίς κανένα ενδιαφέρον εκκλησία που έχει μετατραπεί σε εστιατόριο. "Η αίθουσα ήταν γεμάτη. Στο τραπέζι, όπου ήταν στρωμένα άσπρα καθαρά τραπεζομάντηλα, έτραγαν άμεριμνα πολλοί νέοι άνθρωποι. Τίποτε δεν μαρτυρούσε πως αυτό τό κτίριο ήταν παλιά εκκλησία. "Αλλά κι αν μαρτυρούσε, δε νομίζω πως οι νέοι αυτοί Αλβανοί θά ένοιωθαν διαφορετικά. Μη-λογό ήταν άβάσταχτη; ο λαός στέναζε κάτω από τό γιαταγάκι, χωρίς αυτό να σημαίνει πως πλήθος άνδρες, νέοι, γέροι, παιδιά, πλήθος γυναίκες, πλήθος προσοί κ.ά. δεν έχυσαν τό αίμα τους ως Μάρτυρες του Χριστού. Πάντως οι ομαδικοί εξισλαμισμοί σταμάτησαν με τό κήρυγμα του φλογερού ισαποστόλου και έθναποστόλου, αγίου Κοσμά του Αιτωλού.

"Εδώ έχουμε ένα εσωφορικό κομψασμό του «ιεραποστόλου» της στρατευμένης άθειας στον τόπο μας. Πολύ διάστικτα να γράψει τό λόγια αυτό, αν είχε έστω και λίγο λογική και άνεξαρτησία γνώμης, ως έλευθερος άνθρωπος, θά έπιφύλασσόταν να τό γράψει.

Του θυμίζουμε λοιπόν ένα ιστορικό γεγονός. "Όταν ο Ίουλιανός ο Παραβάτης προσάθεσε ν' άναστήσει την αρχαία θρησκεία των ειδώλων του "Ολύμπου και κήρυξε γενικό διωγμό με τρόπο πολύ ύπουλο εναντίον της Εκκλησίας του Χριστού, θέλησε να βεβαιωθεί από

πρώτο χέρι πόσο απέδωκε ο διγμός του. "Ετσι πήγε να περαιοδεύει στην Ανατολή. Φτά-που τον γνώριζε από τό νεανικά του χρόνια. "Ο Ίουλιανός νοντας στην Αντιόχεια συνάντησε τον Χριστιανό Άγάθωνα, ο άποστάτης τον χαιρέτησε και τον ρώτησε ειρωνικά:

—Τί γίνεται μ' έκείνο τον μαραγκό της Γαλιλαίας; Πώς πάνε οι δουλειές του; "Εχει ακόμα δουλειά;

—"Εχει πολλή δουλειά, τ' απάντησε ο Άγάθωνας. Τώρα φτάνει ένα φέρετρο για τη μεγαλειότητά σας και τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία!

"Υστερα από έξη μήνες ο Ίουλιανός πέθανε άναφανώς. τας: «Νενικήκας με, Ναζωραίε»!

Ευχόμαστε στον Β.Γ. να πείσει να πιστεύει στην άθεϊστική του ούτοπία και να ζητήσει το πεινά από τον Κύριο, που «έζη» θε νικών και ίνα νικήση» να τον συγχωρήσει για τό ως τό σήμερα «πιστεύω» του. "Υπάρχει και τρόπος και χρόνος. "Γο-τί δεν θά θέλαμε να βρεθεί στη δύσκολη θέση του Ίουλιανού;

(Περ. «Η Άρσισ μας», Ιανουάριος 1981)

ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΘΥΣΙΕΣ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 3

της Έλληνικοπάτης Βορείου Ήπειρου. Κατά τό συλλαλητήριο έκείνο πρώτος όμιλήσεν ο Μητροπολίτης Αργυροκάστρου Παντελεήμων, ο οποίος άφού υπέμνησε τους άγώνες του Βορειοηπειρωτικού Λαού και του Έθνους όλοκλήρου, έτόνισεν, ότι παρ' πάν θεϊον και ανθρώπινον δίκαιον ή Βόρειος Ήπειρος έξαιρου-λουθεί νά άσπαρη υπό βάθραρον ζυγόν και οι πληθυσμοί της τά αιώνια θύματα της Αλβανικής θηριωδίας, άντικρύζον άπλη-πισμένοι την όλοκληρωτικήν των έξόντωσιν. "Ανέφερεν έν συν-χείρα τους άγώνες των Βορειοηπειρωτών κατά την κατοχήν να υπέμνησε τά δύο πρωτόκολλα Κομισσόλεως και Πολίτσανης, όποία οι Έλληνες άγωνιστάι υπέγραψαν με τους Αλβανούς παρτιζάνους και διά των όποίων οι τελευταίοι άνεγνώριζον εις τους Έλληνας της Βορείου Ήπειρου τό δικαίωμα της αυτοτέ-θέσεως. Νυν δε οι Αλβανοί εκμεταλλεύονται ως ιδιόν των τών άγώνων των Έλλήνων και λημονούν όσα έδέχοντο τότε. Περαι-τέρω ο Μητροπολίτης Παντελεήμων όμιλήσε περί των διωγμών εις τους όποιους προβαίνει τό καθεστώς του Έμβερ Χότζα εναντίον των Έλλήνων Βορειοηπειρωτών και καταλήγον έστρε-ψε την σκέψιν του προς τους «ελευθέρους δεσμώτας» αδελφους Βορειοηπειρώτας και διετράνωσε την πίστιν ότι θά δικαιωθώμεν εις τους ιερούς μας πόθους, ότι θά νικήσωμεν ενούμενοι με την Μητέρα μας Έλλάδα. Τό σύνθημά μας, έβροντοφώνησε, είναι: «Ένωσις ή θάνατος!».

"Ο Μητροπολίτης Αργυροκάστρου Παντελεήμων, υπήρξε από των νεανικών του χρόνων φλογερός μαχητής της Έλευθερίας παλαιώνοντες δε ευρισκόμενος εις την Έ λ λ η ν ι κ ή ν «Π α ρ χ ι α ν τ ο υ», έκήρυσεν υπέρ της πίστεως και της πατρίδος, έχον πάντοτε τό όπλον υπό τό ράσον, διότι οι Μουσουλμάνοι Αλβανοί τον έμίσησαν και έπέδιωναν να τον έξοντώσουν λόγω των συνεχών διακηρύξεών του περί της ελληνικότητας της Βορείου Ήπειρου. "Επί της κατοχής, έξ άλλου, ο Παντελεήμων υπήρξε διαπρύσιος κήρυξ της Έλευθερίας, αί δε όμιλίες του εις τας Έκκλησιας των Αθηνών διεκρίνοντο δι' άπεριόριστον έθνικόν θάρρος και μαχητικότητα. Μετά τό συλλαλητήριον του 1945 και μετά σύντομον προεργασίαν, ο ιεράρχης Αργυροκάστρου ήγηθείς Έπιτροπής Βορειοηπειρωτών άνεχώρησε δι' Ερζορπν και Αμερικήν προς διαφύτισιν της παγκοσμίου κοινής γνώμης επί του βορειοηπειρωτικού ζητήματος. Ούτω μετέβη (Ιανουάριος και Φεβρουάριος 1947) εις Παρίσιος και Λονδόν, καθώς και εις όλας σχεδόν τας κυριώτερας πόλεις των Ήνωμένων Πολιτειών ως «φλογερός πρεσβευτής ενός μεγάλου τμήματος του Έλληνικού, της Βορείου Ήπειρου». "Η άποστολή του Μητροπολίτου Αργυροκάστρου έσχε λαμπρά αποτέλεσμα, πέραν δε της κινητοποίησης των Έλλήνων της Αμερικής και τά αντιπροσωπευτικά Σώματα των Ήνωμένων Πολιτειών έξέδωκαν ψηφίσματα κ.λπ. υπέρ της άποδόσεως της Βορείου Ήπειρου εις την μητέρα Έλλάδα.

Οι λόγοι, τά άρθρα, οι όμιλίες και διαλέξεις του ιεράρχου Παντελεήμονος και έν Εύρώπη, και έν Αμερική, και έν Έλλάδι είναι πάντοτε φλογερά άτελευθερωτικά κηρύγματα: «...έί-πο άκατανόητον και άπελπιστικόν —γράφει τον Απρίλιον του 1950— άν τόσοι θεήνοι και στεναγμοί άπέθαινον μάταιοι, δίκε-ν' αντικαταστήθουν μιά ήμερα από τό «ώσανά» και τά «άλλε-λουία» μιάς βεβαίας λυτρώσεως. Γι' αυτό οι αδελφοί μου Βορειοηπειρώται που δεν έχασαν την πίστιν τους στον αιώνα έθ-θμιστήν των ανθρώπινων τυχών και στις άνεξερευνήτες δυνά-Του, γονατιστοί άς τον παρακαλέσουν με όλην την καρδιά να δείξη την λαμπρότητα Άναστασίαν του και στην μαρτυρική πατρίδα μας. Αλλά παράλληλα προς την πίστιν αυτήν και την προσέχνη, άς όπλίσουν τις ψυχές των με την δύναμιν του μεγαλύτου σταυρωμένου μάρτυρος των αιώνων, που ξεύρει μεταβάλη τοτε Γολγοθάδες σε θριάμβους Άναστάσεως. Τό πα-γματικόν Πάσχα των αξίων μιάς λυτρώσεως δεν έρεται μόνο. Προετοιμάζεται πρώτα ψυχικώς και έπειτα έπιτυχάνεται. Τέτοιο πρέπει να είναι τό αυριανό Πάσχα μας...».

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

"Ακούσαμε όλοι μας τό Χριστουγεννιάτικο μήνυμα του προκαθημένου της Εκκλησίας μας Σεβ. Αρχιεπισκόπου κ. Ιακώ-θου.

Μαζί με τις πατρικές του εύ-χες έθεώρησε σκόπιμο να έπε-κταθή και σε θέμα παγκοσμίου ένδιαφέροντος που κρατούν την ανθρωπότητα σε άγωνία.

Δεν έχουμε αντίρρηση, ούτε παράλογο είναι ο άρχηγός της Εκκλησίας μας να ενδιαφερ-θή και να εκφράση την ανησυ-χία του για τους 52 όμήρους στο Ιράν, τό Πατριρχείο μας, την Κύπρο, ακόμα και για τους σεϊσμοναείς του Βόλου και της Ιταλίας.

"Η σιωπή του για τους 300

και πλέον χιλιάδες Βορειοηπει-ρώτες, οι όποιοι είναι οι μόνοι στον κόσμο που δεν μπόρεσαν να γιορτάσουν τό Χριστούγεν-να, άποτελεί άσέβεια και για τους σκλάβους αδελφούς μας στη Βόρειο Ήπειρο, αλλά και για τους χιλιάδες Βορειοηπει-ρώτες της Αμερικής και του Καναδά, έξ όνόματος των όποι-ων μιλάει ο κ. Ιάκωβος.

Τους εγκατέλειψε στη μοίρα της καταπίεσης ή πολιτεία. Τους εγκαταλείπει και τους λημονά και ή θρησκεία;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΙΩΑΝ. ΚΟΛΙΟΣ
15-93 ANN STREET
FORT LEE, NJ 07024